

Державне управління

УДК 3.072.3

Гайдученко Світлана Олександрівна

*доктор наук з державного управління,
професор кафедри менеджменту і адміністрування
Харківський національний університет
міського господарства імені А. Н. Бекетова*

Гайдученко Светлана Александровна

*доктор наук по государственному управлению,
профессор кафедры менеджмента и администрирования
Харьковский национальный университет
городского хозяйства имени А. Н. Бекетова*

Haiduchenko Svitlana

*Doctor of Science in Public Administration,
Professor of the Department of Management and Administration
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

Жуков Богдан Сергійович

*студент
Харківського національного університету
міського господарства імені А. Н. Бекетова*

Жуков Богдан Сергеевич

*студент
Харьковского национального университета
городского хозяйства имени А. Н. Бекетова*

Zhukov Bogdan

*Student of the
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

**ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ІЗ ЗАСОБАМИ
МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОРГАНОВ ПУБЛИЧНОЙ ВЛАСТИ СО
СРЕДСТВАМИ МАССОВОЙ КОММУНИКАЦИИ
INTERACTION OF PUBLIC AUTHORITIES WITH MASS MEDIA
COMMUNICATION**

***Анотація.** Важливість інформації в сучасному суспільстві неможливо недооцінити, а у зв'язку з тим, що подача цієї інформації відбувається за допомогою засобів масової комунікації (ЗМК), питання взаємодії публічної влади з ЗМК набуває неабиякої актуальності. У статті розглядається важливість впливу засобів масової комунікації на суспільство та роль держави в формуванні цього процесу.*

***Ключові слова:** засоби масової комунікації, органи публічного управління, інформаційний обмін, держава, суспільство.*

***Аннотация.** Важность информации в современном обществе невозможно недооценить, а в связи с тем, что подача этой информации происходит с помощью средств массовой коммуникации (СМК), вопросы взаимодействия публичной власти по СМК приобретает особенную актуальность. В статье рассматривается важность влияния средств массовой коммуникации на общество и роль государства в формировании этого процесса.*

***Ключевые слова:** средства массовой коммуникации, органы публичного управления, информационный обмен, государство, общество.*

***Summary.** The importance of information in today's society cannot be underestimated, and given the fact that information is provided through mass media (ZMK), the issue of interaction between public authorities and ZMK is becoming increasingly relevant. The article deals with the importance of the*

influence of mass communication on society and the role of the state in shaping this process.

Key words: *mass communication, public administration bodies, information exchange, state, society.*

Вступ. Глобалізація та трансформація суспільства у інформаційне значно загострили дискусії стосовно природи та функціонування засобів масової комунікації (далі – ЗМК), глибинності та характеру їхнього впливу на громадськість і деякі соціальні групи.

Основна частина. Традиційно терміном «комунікація» визначають ще і засоби фізичного зв’язку та транспорту, але це не є ознакою того, що знакові та фізичні комунікації – зовсім різні поняття. Більшість науковців тлумачить комунікації як явище індустріальне, виробничо-технологічне та урбаністичне, адже сучасна масова комунікація неможлива поза технічними засобами спілкування, інституціоналізованими формами організації процесу спілкування з громадськістю, спеціалістами у сфері комунікації, психології, мовлення, політології, соціології та інформатики.

Галузь масової комунікації – історичне явище, коріння якої сягає ще до промислового періоду існування; головним у даному явищі є не так технологічний процес спілкування, як можливість суспільства оволодіти важливими формами соціального зв’язку, що дозволить деяким членам суспільства, які виражають інтереси або бізнесу, або політики, або суспільних інститутів, або культурно-релігійних осередків, мати вплив на інших його членів, які уособлюють різні соціальні групи чи є окремими особистостями, для керування поведінкою та свідомістю суспільства. Тому масова комунікація – це особливе середовище формування, поширення й функціонування різних зразків сприймання, мислення й поведінки, через засвоєння яких і відбувається відтворення «маси» [5].

Масові комунікації за допомогою релігії, освіти, реклами, пропаганди та масової культури доводять до людини особистісні та соціокультурні зразки поведінки, а електронний уряд та електронні послуги регулюють її життєдіяльність. Таким чином, за допомогою масових комунікацій держава та суспільство здійснюють завдання забезпечення життєдіяльності та соціального контролю, взаємодії та формування особистості, зняття психологічного навантаження людей, впливу на настрій та суспільну свідомість. Масові комунікації є інформаційним обміном, а їхній продукт у вигляді повідомлень, знань, іміджів, міфів реалізує відносини залежності. ЗМК встановлюють соціальний контроль суспільства і стають своєрідним поштовхом до соціального розвитку, в основі якого є вплив на попит та пропозицію від суспільства.

Варто наголосити, що органи публічного управління та ЗМК прагнуть до налагодження та встановлення діалогу. В органах влади існують відділи або відповідні структурні одиниці зі зв'язків із громадськістю (прес-служби), які здійснюють свою діяльність на підставі Закону України «Про інформацію» [4]. Такі структурні одиниці покликані здійснювати діяльність із налагодження конструктивного діалогу певної владної структури із ЗМК через подання інформації щодо діяльності органів публічного управління та посадових осіб зазначених органів влади, у тому числі, «за редакційними запитам, та у формі проведення прес-конференцій, посилення довідкових матеріалів тощо».

Віра у всемогутність мас-медіа, і зокрема телебачення, настільки значна, що деякі суспільні діячі вважають: той, хто контролює телебачення, контролює всю країну, тобто має реальну владу в своїх руках [1, с. 369]. Однак існує і протилежна думка, яка стверджує, що хоча свідомість людей багато в чому і визначається ЗМК, це не означає, що ЗМІ можуть вважатися владним елементом. Фактично вони тільки

послугують розповсюдженню наявних культурних кодів за готовими формулами, добре відомими медіа-технологам [2, с. 16]. Г. Почепцов називає мас-медіа основною машиною, що породжує міфи та «створює художні світи» [3, с. 137].

Однією з важливих гарантій стабільності ефективних процесів державотворення в Україні є наявність ефективної організації ЗМІ та ЗМК, що здатні до об'єктивного висвітлення суспільних подій. Таким чином, для нормального функціонування та ефективного здійснення процесів державотворення в Україні ЗМК мають виконувати роль комунікативного засобу сучасного суспільства та бути певною об'єднуючою ланкою між органами публічної влади та громадянським суспільством. Зважаючи на велику роль впливу, засоби масової комунікації, задовольняючи потреби суспільства, мають активно та неупереджено інформувати громадян із зазначених проблемних питань. При цьому ЗМК здійснюють функцію освіти, соціалізації та інформування.

Висновок. Виходячи з вищесказаного, можна зазначити, що становлення сучасного інформаційного суспільства в умовах постійних трансформаційних процесів зумовлене вимогами часу. Оскільки політичний, економічний та соціальний потенціал держави напряму залежить від інформаційного потенціалу її населення, то актуальні питання розвитку інформаційного суспільства та його взаємодії з публічною владою набувають загальнодержавного значення.

Література

1. Брайант Д. Основы воздействия СМИ / Д. Брайант, С. Томпсон // пер. с англ. В. В. Кулеба, Я. А. Лебеденко. М.; СПб.; Киев: Вильямс, 2004. 425 с.
2. Буроменський М. Суди у відносинах з журналістами та ЗМІ: посібник для суддів / М. Буроменський, О. Сердюк, І. Підкурова //

Проект «Україна: верховенство права»; Ін-т прикладних гуманіст. досліджень. Харків: Яшма, 2008. 64 с.

3. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г.Г. Почепцов // Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-ге вид., допов. Київ: ВЦ «Київ. ун-т», 1999. 307 с.
4. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Brown R., Irving L., Katzen S. The Global Information Infrastructure: Agenda for Cooperation // National Technical Information Agency.— URL: <http://www.ntia.doc.gov/reports/giiagend.html>.